

*В. Самбольська, студентка бакалаврату
В. Співачук, к. філол. н., доц.
Хмельницький національний університет*

МЕМ-КУЛЬТУРА ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИВЧЕННЯ АНГЛОМОВНОГО СЛЕНГУ В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ

У сучасному інформаційному суспільстві цифрові технології відіграють ключову роль у формуванні нових моделей комунікації, доступу до інформації та освітньої діяльності. Стрімкий розвиток інтернету, мобільних пристроїв та соціальних мереж спричинив суттєві зміни у способах взаємодії між людьми. Комунікація дедалі частіше відбувається в цифровому середовищі, що характеризується швидкістю поширення інформації, інтерактивністю та мультимодальністю. Соціальні мережі стали важливими платформами для обміну думками, досвідом і знаннями, а також для створення й поширення різноманітного цифрового контенту.

Особливу роль у сучасному цифровому просторі відіграють соціальні медіаплатформи, зокрема Instagram, TikTok, Facebook, Twitter та інші онлайн-спільноти. Саме на цих платформах формується значна частина сучасного цифрового дискурсу. Користувачі активно створюють та поширюють повідомлення, що поєднують текст, зображення, відео та інші мультимедійні елементи. Такий формат комунікації значною мірою відрізняється від традиційних форм письмового або усного спілкування, оскільки він передбачає швидку передачу інформації, використання візуальних образів та коротких текстових повідомлень.

Одним із найбільш характерних феноменів сучасної інтернет-культури є інтернет-меми. Мемами називають короткі фрагменти цифрового контенту, які поєднують зображення, текстові підписи або відео та передають гумористичні, іронічні або сатиричні повідомлення. Завдяки простоті, емоційній виразності та здатності швидко передавати зміст меми стали надзвичайно популярними серед користувачів інтернету. Вони відображають різноманітні аспекти соціального життя, включаючи повсякденні ситуації, культурні явища, політичні події та популярні тенденції.

Проблема використання мем-культури та сленгу в сучасній мовній комунікації привертає значну увагу дослідників у галузях лінгвістики, педагогіки та медіадосліджень. Науковці розглядають меми як особливу форму цифрового дискурсу, що поєднує вербальні та візуальні елементи і відображає сучасні мовні тенденції. Водночас сленг, який активно використовується в мемах, виступає важливим показником розвитку живої мови та змін у мовній практиці молоді. У дослідженні Т. В. Ведернікової проаналізовано особливості функціонування сучасних американських і британських сленгізмів у різних комунікативних середовищах. Авторка зазначає, що сленг є важливим компонентом неформального мовлення та виконує низку соціальних функцій, зокрема ідентифікаційну, експресивну та комунікативну. Дослідниця підкреслює, що сучасний сленг активно розвивається під впливом медіапростору та інтернет-комунікації, де нові мовні одиниці швидко поширюються серед користувачів соціальних мереж. Особливо активно цей процес відбувається серед молоді, яка виступає основним носієм і генератором нових мовних форм. Результати дослідження свідчать про те, що сленг є

важливим елементом сучасної англомовної комунікації та потребує врахування під час викладання іноземних мов.

У праці О. П. Гоголенко та Є. М. Чудак мем-культура розглядається як інноваційний інтерактивний метод навчання мови. Автори наголошують, що використання мемів у навчальному процесі сприяє підвищенню мотивації студентів і активізації їхньої пізнавальної діяльності. Меми, на думку дослідників, мають значний дидактичний потенціал, оскільки поєднують візуальні образи та короткі текстові повідомлення, що полегшує сприйняття та запам'ятовування навчального матеріалу. Крім того, меми створюють сприятливі умови для розвитку творчого мислення, адже студенти можуть не лише аналізувати готові приклади, але й створювати власний цифровий контент. У цьому контексті меми виступають не лише засобом навчання, але й інструментом розвитку цифрової грамотності та комунікативних навичок.

Актуальним є також дослідження О. Назаренко та В. Ребенка, у якому розглядаються особливості використання лексичних інновацій і сленгу в міжнародних інтернет-мемах. Автори підкреслюють, що меми відіграють важливу роль у поширенні нових мовних форм, оскільки вони швидко циркулюють у глобальному інформаційному просторі. У результаті меми стають своєрідним механізмом популяризації нових слів, скорочень та мовних конструкцій. Значну увагу проблемі сленгу в англійській мові приділяє також дослідник Chang Xu. У своїй роботі автор аналізує функції та особливості використання сленгової лексики в англомовному середовищі. Зокрема, дослідник зазначає, що сленг виконує кілька важливих функцій: експресивну, ідентифікаційну, соціальну та емоційну. Він дозволяє мовцям виражати свої емоції, підкреслювати належність до певної соціальної групи та створювати неформальну атмосферу спілкування.

Аналіз наукових джерел свідчить про те, що мем-культура та інтернет-комунікація значною мірою впливають на розвиток сучасної англійської мови. Соціальні мережі створюють сприятливе середовище для швидкого поширення нових мовних форм, зокрема сленгу, скорочень і креативних мовних конструкцій. У цьому контексті меми виступають не лише засобом розваги, але й важливим інструментом мовної взаємодії та культурної комунікації.

Використання мемів у процесі навчання іноземної мови має значний педагогічний потенціал. Меми можуть слугувати ефективним засобом ознайомлення студентів із сучасною англомовною лексикою, зокрема сленговими виразами та неформальними мовними конструкціями. Водночас інтеграція мем-культури у навчальний процес сприяє підвищенню мотивації студентів, розвитку комунікативної компетентності та формуванню навичок критичного мислення.

Сучасні інтернет-меми можна розглядати як специфічну форму цифрового дискурсу. Вони поєднують різні знакові системи, зокрема текст, зображення та інші візуальні елементи, що створює мультимодальний характер комунікації. Така форма повідомлення дозволяє передавати складні смисли в компактній і доступній формі. Крім того, меми часто містять елементи іронії, пародії або інтертекстуальності, що робить їх важливим інструментом культурного самовираження. Однією з ключових характеристик мемів є їхня здатність швидко поширюватися в мережі. Соціальні платформи створюють умови для масового тиражування мемів, їх модифікації та адаптації до нових контекстів. Користувачі можуть змінювати текст, зображення або ситуаційний контекст мемів, створюючи

нові варіації на основі вже відомих шаблонів. Такий процес сприяє формуванню колективної творчості та розвитку цифрової культури.

Особливо активну роль у поширенні мемів відіграє молодь, яка є найбільш активною групою користувачів соціальних мереж. Для молодих людей мему стали одним із способів самовираження, коментування соціальних явищ та встановлення комунікативних зв'язків із ровесниками. У цьому контексті мему виконують не лише розважальну, але й соціальну та комунікативну функції.

З огляду на популярність мемів у цифровому середовищі, дослідники дедалі частіше розглядають їх як важливий об'єкт наукового аналізу. У лінгвістичних і педагогічних дослідженнях мему розглядаються як форма мультимодального дискурсу, що відображає сучасні мовні практики та комунікативні стратегії. Вони містять різноманітні мовні особливості, зокрема сленг, скорочення, ідіоматичні вирази та креативні мовні конструкції.

У контексті мовної освіти мему можуть використовуватися як ефективний дидактичний інструмент. Їх інтеграція у навчальний процес дозволяє поєднати формальне навчання з реальними мовними практиками, характерними для сучасного цифрового середовища. Завдяки цьому студенти отримують можливість ознайомитися з автентичними прикладами використання мови у повсякденному спілкуванні.

Однією з важливих переваг використання мемів у викладанні англійської мови є можливість демонструвати реальні мовні моделі. Багато мемів містять неформальні вислови, популярні сленгові слова та різноманітні скорочення, які активно використовуються в онлайн-комунікації. Такі мовні елементи рідко представлені у традиційних підручниках, що зосереджуються переважно на стандартній граматиці та нормативній лексиці. Важливою особливістю мемів є їх мультимодальна структура. Поєднання тексту та зображення сприяє більш ефективному сприйняттю інформації, оскільки студенти одночасно використовують різні когнітивні канали. Візуальний компонент допомагає краще зрозуміти контекст повідомлення та полегшує запам'ятовування нової лексики.

Крім того, мему можуть значно підвищувати рівень мотивації студентів до навчання. Гумористичний характер мемів створює позитивну емоційну атмосферу на заняттях, що сприяє зниженню психологічного бар'єра під час вивчення іноземної мови. Використання знайомих форматів цифрового контенту робить навчальний процес більш актуальним і наближеним до повсякденного досвіду студентів.

Ефективним педагогічним прийомом є аналіз мемів під час занять з англійської мови. Студенти можуть визначати значення окремих слів або виразів, пояснювати гумористичний ефект, а також аналізувати культурні відсилання, що містяться у мемах. Така діяльність сприяє розвитку аналітичного мислення, мовної інтуїції та міжкультурної компетентності. Окрім аналізу готових прикладів, важливе значення має створення студентами власних мемів. Під час такої діяльності вони практикують написання коротких текстів, добір відповідної лексики та формування чітких комунікативних повідомлень. Створення мемів стимулює творче мислення, розвиває навички цифрової грамотності та формує вміння ефективно використовувати мову у сучасному медіапросторі.

Окрему роль мему відіграють у процесі ознайомлення студентів зі сленгом та неформальними мовними виразами. У сучасній англійській мові значна частина

нових лексичних одиниць виникає саме в онлайн-комунікації. Мемна культура активно відображає ці мовні процеси, демонструючи популярні скорочення, сленгові слова та нові мовні тенденції. Важливо також зазначити, що меми можуть сприяти розвитку культурної обізнаності студентів. Багато мемів містять посилання на популярні фільми, музичні твори, суспільні події або інші елементи масової культури. Аналіз таких елементів допомагає студентам краще зрозуміти соціокультурний контекст використання мови.

Використання інтернет-мемів у процесі викладання англійської мови має значний дидактичний потенціал. Вони сприяють підвищенню мотивації студентів, розвитку комунікативної компетентності та формуванню навичок критичного мислення. Крім того, меми дозволяють інтегрувати сучасні форми цифрової комунікації в освітній процес. Загалом меми можна розглядати як ефективний інструмент поєднання традиційних методів навчання з сучасними цифровими практиками. Їх використання у навчальному процесі сприяє формуванню не лише мовної компетентності, але й цифрової грамотності, культурної обізнаності та здатності ефективно комунікувати у глобальному інформаційному середовищі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ведернікова Т. В. Особливості функціонування сучасних американських та британських сленгізмів // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. серія: філологія. журналістика. 2021. Т. 1, № 2. С. 107–112.
2. Гогуленко О. П., Чудак Є. М. Мем-культура – один з інтерактивних методів вивчення української мови // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2021 № 49 том 1. – С. 41-45.
3. Назаренко О., Ребенюк В. Features of using lexical innovations and slang in international memes (on the example of social networks) // *Advanced Linguistics*, 14, 2024. – С. 12-17.
4. Chang Xu. The Characteristics and Functions of Slang in English Language // *International Journal of Social Science and Education Research (IJOSSE)*. Т. 7, № 5. 2024. – С. 232–240.